

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

«Мальовка»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»
Спеціальність 014 «Середня освіта»
Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5
від «15» січня 2025 р.

Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Мальовка
Викладач	Корпанюк Василь Васильович
Контактний телефон Викладача	+38 0968752758
E-mail викладача	vasyl.korpaniuk@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн / онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного н-ня	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
Зміст освітнього компонента «Мальовка» забезпечується освітньою програмою підготовки освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 014. 12 – Середня освіта «Образотворче мистецтво» та передбачає кваліфікацію вчителя образотворчого мистецтва. Освітній компонент «Мальовка» належить до освітніх компонентів вільного вибору студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його професійних здібностей. Курс передбачає засвоєння знань про виникнення, розвиток мальовки в Україні, традиційні осередки мальовки, її художньо-естетичні особливості. Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувача теоретичних знань та набуття необхідних практичних навичок про мальовку. Основними цілями вивчення освітнього компонента є: - забезпечення тісного зв'язку між теоретичними та практичними заняттями студентів - отримання знань про історію зародження та розвитку мальовки в Україні; - оволодіння вміннями та навичками створення мальовок різного типу та складності. Відповідно до вимог освітньої процесу студенти повинні: знати: –відомості про походження мальовки; –творчість відомих художників (майстрів); –різновиди традиційних мальовок; –різновиди мотивів та композицій; –символічне значення основних елементів; –особливості розпису основних осередків України; –властивості матеріалів та основні прийоми роботи з ними; –колористичну палітру; вміти: –володіти різними техніками та прийомами розпису; –трансформувати рослинні, зооморфні та антропоморфні об'єкти у декоративні образи; –складати орнаментальні та сюжетні композиції; –підбирати кольори, характерні для петриківської, самчиківської, опішнянської та інших мальовок; –створювати творчі мальовки, оформляти роботу.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

ЗК 7. Здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті зобов'язання.

Фахові компетентності

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

ФК 6. Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

ФК 9. Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки.

ПРН 3. Знання етапності процесу формування уявлень про сутність, види та жанри мистецтва; оперування системою мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах.

ПРН 4. Знання шляхів розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування художніми вміннями та навичками з метою повноцінної практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності.

ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності.

ПРН 7. Володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання

ПРН 8. Формування емоційно-естетичного рівня, культури почуттів, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва.

ПРН 9. Розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти розвинену особистість.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	6		
Практична робота	54		
Самостійна робота	120		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	014 «Середня освіта» (Образотворче мистецтво)	2	вибірковий

Тематика освітнього компоненту

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема № 1. Вступ. Сутність та основні концепції освітнього компонента «Мальовка». Техніка безпеки для студентів.	2		6
Тема № 2. З історії розвитку мальовки в Україні.	2		16
Тема № 3. Тенденції розвитку сучасної мальовки.	2		6
Тема 4. Петриківська мальовка. Стилзація природних мотивів. Елементи петриківського розпису.		8	12
Тема 5. Опішнянська мальовка. Стрічкова композиція. Рослинний орнамент.		8	8
Тема 6. Петриківська мальовка Композиція в колі. Поєднання зооморфних та рослинних мотивів.		8	8
Тема 7. Петриківська мальовка. Сюжетна композиція в прямокутнику. Поєднання антропоморфних, зооморфних, рослинних мотивів.		8	8
Тема 8. Самчиківська мальовка. Елементи самчиківського розпису		8	8
Тема 9. Композиція в прямокутнику «Дерево життя»		8	16
Тема 10.Творча робота.		6	32

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – екзамен Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 60 балів, Самостійна робота / підготовка доповіді або презентації – 10 балів; Кафедральний перегляд робіт – 10 балів; Екзамен – 20 балів
Вимоги до письмових робіт	Екзамен – 20 балів
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 60 балів
Допуск до підсумк. контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен; Форма задачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>
2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).
3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.
4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Ганжа, Петро Олександрович. Таємниці українського рукомесла. Київ: Мистецтво, 1996. 191 с.
2. Гарькава Т. Основи петриківського розпису: підручник / за наук. ред. проф. Є.А. Антоновича. Дніпро: Ліра, 2021. 428 с.
3. Кара-Васильєва Т.В., Чегусова З.А. Декоративне мистецтво України ХХ століття. Київ: Либідь, 2005. 274 с.
4. Косицька З. Історія декоративного мистецтва України : У 5 т. Т. 5 / [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2016. 546 с. + 266 іл.

5. Мельник, В. М. Український декоративний розпис на уроках образотворчого мистецтва [Образотворчий матеріал] : посіб. для вчит., учн., студ. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 64с.
6. Найден О. С. Орнамент українського народного розпису. Наукова думка 1989г. 136 с.
7. Статива О. Майстер декоративного розпису Надія Білокінь. Київ: Мистецтво, 1966. 12 с. : 29 с. іл.
8. Народний розпис та його символіка. URL: <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/narodnij-rozpis-ta-jogo-simvolika/> (дата звернення : 2023 р.).
9. Харченко О. В. Мистецтво петриківського розпису [Текст] : навч.-метод. посіб. Тернопіль: 2014. 72 с.
10. Шестакова О. Декоративні розписи України. URL: <https://ukr.sovfarfor.com/dekorativno-prikladne-mistectvo/225-dekorativn-rozpisi-ukrani.html> (дата звернення : 2023 р.).

Викладач: Корпанюк Василь Васильович,
доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну